

מדינת ישראל

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך מיוחד

טיפול במקצועות הבריאות וטיפול באמצעות אומנויות

בבית התלמיד - בשעת חרום

אוקטובר 2023

הוראות ועקרונות מנחים

נוהל זה מיועד למצבים בהם נדרש מענה טיפולי לתלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים בביתם. קיום הנוהל כפוף להנחיות פיקוד העורף ומותנה באישור קב"ט הרשות / המחוז.

1. המענה הטיפולי בבית התלמיד מיועד, לתלמידים עם מוגבלות בגילאי 21-3, הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים, במצבים המפורטים להלן:

- תלמידים הלומדים בגן רגיל או בכיתה רגילה וזכאים לתמיכה מסל אישי לרבות זכאות לתמיכה מסוג סייעת, בימים בהם חבריהם לכיתה לומדים למידה מרחוק.
- תלמידים בכיתות חינוך מיוחד במוסדות חינוך רגילים ומיוחדים במצב בו נבצר מהם להגיע למוסד החינוכי בו הם לומדים בשגרה.

2. הצוות הטיפולי כולל מטפלים ממקצועות הבריאות (פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת וריפוי בעיסוק) ומטפלים באמצעות אומנויות

- מפגש בבית התלמיד למתן מענה טיפולי, דורש הסכמה של המטפל
- הורה התלמיד, כמפורט בסעיף 1א ו-1ב. יפנה למנהלת הגן או למחנכת הכיתה ויביע את רצונו למתן מענה טיפולי זה לילדו.
- מנהלת/הגן/מחנכת/הכיתה, יודאו את קיום התנאים הנדרשים להגעת איש הצוות, המפורטים במסמך זה.
- מנהלת הגן/מחנכת/הכיתה תתאם עם ההורים את מועדי הגעת המטפלים ותדירותם, בהלימה למערכת הכיתה, והתכנית האישית של התלמיד.
- המפגשים יתקיימו במסגרת שעות הלימודים הרגילות של הכיתה ולא יחרגו ממכסת שעות העבודה המאושרות של העובד.
- בכל מפגש של איש צוות בבית התלמיד תחול חובת נוכחות של בן משפחה מבוגר נוסף (מעל גיל 18).

מבוסס על מסמך מורחב מודלים ללמידה פיזית בחירום – תלמידים עם זכאות לשירותי חינוך מיוחדים

במקרים שיפורטו להלן, טיפול בבית התלמיד נדרש וחשוב ביותר גם אם נבחרו מודלים אחרים להוראה וטיפול. כל זאת בכפוף להנחיות פיקוד העורף ואישור מנהל המחוז.

מדינת ישראל

משרד החינוך המינהל הפדגוגי אגף א' לחינוך מיוחד

טיפול בפיזיותרפיה בבית התלמיד יינתן:

- לתלמידים עם מוגבלות פיזית ומצבי בריאות משניים, ולתלמידים אשר בהיעדר מענה של פיזיותרפיה, קיימת סכנה להחמרה במצבם הבריאותי ו/או הגופני.
- לתלמידים עם קשיים באורור מערכת הנשימה הזקוקים לטיפול של פיזיותרפיסט.
- לתלמידים הזקוקים להדרכה אישית של המשפחה, לביצוע תוכנית לשינויי מנחים ולא ניתן להנחותם מרחוק.
- לתלמידים המשתמשים בעמידון או אמצעי העמדה אחר וזקוקים להתאמות מיוחדות ו/או הדגמה חד פעמית למשפחה.
- לתלמידים עם מצבי בריאות מורכבים, הזקוקים לשמירה על טווחי תנועה ונדרש טיפול פיזי
- לתלמידים הזקוקים להתאמת אביזרי עזר לניידות, לשיקום ולתפקוד יומיומי בביתם.
- לתלמידים הזקוקים להתאמה או לאישור של פיזיותרפיסטים בעלי הרשאה ייעודית של משרד הבריאות, לרכישת אביזרי עזר לניידות וטכנולוגיה מסייעת (ע"פ נוהל משרד הבריאות בשעת חירום, בדגש על עמידונים או אביזרי עזר אישיים לניידות).
- לתלמידים הזקוקים להתאמת הסביבה הביתית ללמידה מרחוק ולתפקוד יומיומי מיטבי שלהם (דוגמא: הושבה מותאמת בסביבות שונות)
- לתלמידים הזקוקים להדרכה אישית של המשפחה להדרכת אכילה יעילה ובטוחה והתאמת מנחים התומכים בה.

טיפול בקלינאות תקשורת בבית התלמיד יינתן:

- לתלמידים עם קשיי בליעה מסכני חיים.
- לתלמידים שמשפחותיהם מתקשות בהתנהלות ושימור טכנולוגיה מסייעת ייחודית, וזאת לשם הדגמה, הדרכה ועזרה ממוקדת.

טיפול בריפוי בעיסוק בבית התלמיד יינתן:

- לצורך התאמות סביבה ביתית לשמירה על בטיחות התלמיד ולהתאמת הסביבה הביתית ללמידה מרחוק.
- לתלמידים הזקוקים לאביזרי עזר לניידות ושיקום, מותאמים לסביבה הביתית ולטכנולוגיות מסייעות ייחודיות, הדורשות המלצה של מרפאה בעיסוק או הדרכה ממוקדת בלבד.
- לתלמידים שמתקשים באכילה ושמשפחותיהם זקוקות להדרכה ממוקדת בנושא האכילה.
- לתלמידים עם מצבי בריאות מורכבים ברמות תפקוד נמוכות, שמשפחותיהם מתקשות בתפקוד בעת חירום ומתקשות בהתארגנות בטיפול היומיומי בתלמיד/ה, לצורך הדרכה ממוקדת בלבד, שלא ניתן לתת בעבודה מרחוק.

מדינת ישראל

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך מיוחד

טיפול באמצעות אומנויות בבית התלמיד יינתן:

- לתלמיד המגלה מצוקה נפשית בולטת וחריגה, שלאחר שיחת ברור עם התלמיד ו/או עם הוריו או איש צוות מהממוסד החינוכי בו לומד בשגרה, מתרשם המטפל שיש החמרה במצבו, נסיגה בהתנהגותו, תפקודו והלך רוחו, ומתעורר הצורך לקיים עמו מפגש פנים אל פנים, על מנת לסייע בהתמודדותו עם הקשיים שהתעוררו. המפגש יתקיים בתיאום עם המטופל והוריו.
- לתלמיד שלגביו התקבל מידע על סימני מצוקה רגשית בולטת, שהטיפול מרחוק אינו מספק לו מענה מתאים, כמו העדר מקום בטוח ו/או תנאים לקיומו, היעדר מכשור מקוון והעדר מרחב פרטי.
- במקרים בהם עולה חשד שהתלמיד בסיכון: אובדנות, פגיעה פיזית או נפשית, התעללות מינית וכו' ואין אפשרות לבירור ראשוני באמצעים מקוונים. במקרים אלה, המטפל יגיע למפגש בבית התלמיד וידווח לצוות החינוכי/טיפולי, לצורך הפנייה להמשך טיפול ע"י הגורמים המוסמכים. במידה שאותם גורמים יחליטו לאחר התייעצות שנכון שהמטפל באומנויות ימשיך לטפל באותו תלמיד/ה, יתקיים ליווי רציף מטעם הגורמים המוסמכים, ובמודל עבודה מתאים.